

FIȘA DISCIPLINEI

Istoria Bisericii Ortodoxe Române II /The History of the Romanian Orthodox Church II

Anul universitar 2025-2026

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	Universitatea Babeș-Bolyai din Cluj Napoca
1.2. Facultatea	Teologie Ortodoxă
1.3. Departamentul	Teologie Ortodoxă
1.4. Domeniul de studii	Teologie
1.5. Ciclu de studii	Licență
1.6. Programul de studii / Calificarea	Teologie Ortodoxă Pastorală
1.7. Forma de învățământ	Învățământ cu frecvență

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei		Istoria Bisericii Ortodoxe Române II /The History of the Romanian Orthodox Church II				Codul disciplinei	OLR3332
2.2. Titularul activităților de curs					Pr. Lect. Dr. Cosmin Cosmuța		
2.3. Titularul activităților de seminar					Pr. Lect. Dr. Cosmin Cosmuța		
2.4. Anul de studiu	I	2.5. Semestrul	2	2.6. Tipul de evaluare	E	2.7. Regimul disciplinei	DF

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1. Număr de ore pe săptămână	3	din care: 3.2. curs	2	3.3. seminar/ laborator/ proiect	1
3.4. Total ore din planul de învățământ	42	din care: 3.5. curs	28	3.6 seminar/laborator	14
Distribuția fondului de timp pentru studiul individual (SI) și activități de autoinstruire (AI) (se detaliază punctul 3.5. SI = 3.5.1+3.5.2.+3.5.3+3.5.4.+3.5.5+3.5.6.)					ore
3.5.1. Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe (AI)					6
3.5.2. Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					14
3.5.3. Pregătire seminare/ laboratoare/ proiecte, teme, referate, portofolii și eseuri (mai mare sau egal cu nr. total ore prevăzut în calendarul disciplinei pentru temele de control)					8
3.5.4. Tutoriat (consiliere profesională)					2
3.5.5. Examinări					3
3.5.6. Alte activități [de ex.: comunicare bidirecțională cu titularul de disciplină / tutorele]					0
3.7. Total ore studiu individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)				33	
3.8. Total ore pe semestru				75	
3.9. Numărul de credite				3	

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	Nu este cazul
4.2. de competențe	Nu este cazul

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	Ecran de proiecție, videoproiector, laptop, flipchart, sistem audio
5.2. de desfășurare a seminarului/ laboratorului	Sală dotată cu tablă, ecran de proiecție, videoproiector, laptop

6. Competențele specifice acumulate¹

¹ Se poate opta pentru competențe sau pentru rezultatele învățării, respectiv pentru ambele. În cazul în care se alege o singură variantă, se va șterge tabelul aferent celeilalte opțiuni, iar opțiunea păstrată va fi numerotată cu 6.

Competențe profesionale/esențiale	- Realizarea misiunii de propovăduire a credinței, în spirit irenic - Proiectarea și elaborarea unui discurs argumentat pe baza textelor sacre (expunere verbală și scrisă) - Enunțarea corectă a doctrinei cultului/Bisericii, precum și a mijloacelor transmise de aceasta pentru desăvârșirea persoanei și a lumii - Pastorația eficientă a credincioșilor: consilierea acestora potrivit regulilor proprii (legi, canoane), precum și a normelor morale - Analiza și interpretarea datelor, privind, istoria cultului/Bisericii și istoria religiilor - Săvârșirea ritualurilor cultice
Competențe transversale	- Aplicarea strategiilor de muncă riguroasă, eficientă și responsabilă, de punctualitate și conștiinciozitate misionară, pe baza principiilor, normelor și valorilor doctrinare, religios-morale și canonice - Aplicarea tehnicilor de muncă eficientă în echipă multidisciplinară (intra și extra teologic), pe diverse paliere ierahice, respectând principii de credință religioasă - Formularea unei strategii de optimizare a pregătirii profesionale continue, prin actualizarea conținuturilor învățării, aplicarea tehnologiilor informației și prin utilizarea limbilor străine

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	La finalul cursului studenții vor fi familiarizați cu principalele evenimente și personalități din Istoria Bisericii Ortodoxe Române;
7.2 Obiectivele specifice	- Să surprindă corect specificul evoluției istorice a Bisericii Ortodoxe Române în cadrul societății românești; - Să înțeleagă contextul în care au apărut și s-au desfășurat/dezvoltat evenimentele/personalitățile prezentate în curs; - Să dezvolte abilitățile argumentative ale studenților;

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
1. Mitropolia Moldovei în prima jumătate a secolului al XV-lea	Prelegere Videoproiector Materiale didactice imprimate	2 ore fizice
2. Ctitoriile lui Ștefan cel Mare și Sfânt (1457-1504)	Prelegere Videoproiector Materiale didactice imprimate	2 ore fizice
3. Stiluri arhitecturale bisericesti reprezentative, străine și românești	Prelegere Videoproiector Materiale didactice imprimate	2 ore fizice
4. Mitropolia Transilvaniei în secolul al XVI-lea	Prelegere Videoproiector Materiale didactice imprimate	2 ore fizice
5. Activitatea tipografică din Țara Românească în secolul al XVI-lea. Ieromonahul Macarie, Dimitrie Liubavici și ieromonahul Lavrentie	Prelegere Videoproiector Materiale didactice imprimate	2 ore fizice
6. Activitatea tipografică din Transilvania în secolul al XVI-lea. Filip Moldoveanu și Diaconul Coresi	Prelegere Videoproiector Materiale didactice imprimate	2 ore fizice
7. Mitropolitul Anastasie Crimca al Moldovei	Prelegere Videoproiector	2 ore fizice

	Materiale didactice imprimate	
8. Mitropolitul Varlaam al Moldovei	Prelegere Videoproiector Materiale didactice imprimate	2 ore fizice
9. Mitropolitul Petru Movilă. Sinodul de la Iași (1642)	Prelegere Videoproiector Materiale didactice imprimate	2 ore fizice
10. Mitropoliții Ilie Iorest și Simion Ștefan ai Transilvaniei	Prelegere Videoproiector Materiale didactice imprimate	2 ore fizice
11. Mitropolitul Sava Brancovici al Transilvaniei	Prelegere Videoproiector Materiale didactice imprimate	2 ore fizice
12. Mitropolitul Dosoftei al Moldovei	Prelegere Videoproiector Materiale didactice imprimate	2 ore fizice
13. Literatura bisericească reprezentativă din Țara Românească în secolul al XVII-lea. Biblia de la București (1688)	Prelegere Videoproiector Materiale didactice imprimate	2 ore fizice
14. Mitropolitul Antim Ivireanul al Ungrovlahiei	Prelegere Videoproiector Materiale didactice imprimate	2 ore fizice
Bibliografie 1. Barnea Ioan, <i>Arta creștină în România: Secolele III-VI</i>, București, 1979. 2. Balș C., <i>Bisericele lui Ștefan cel Mare</i>, București, 1926. 3. Dudaș Florian, <i>Cazania lui Varlaam în Transilvania</i>, Cluj-Napoca, 1983. 4. <i>Monumente istorice-bisericești din Mitropolia Moldovei și Sucevei</i>, Iași, 1974. 5. Pamfil Viorica, <i>Palia de la Orăștie, 1581-1582. Text. Facsimile. Indice</i>. Ediție îngrijită de Viorica Pamfil, București, 1968. 6. Păcurariu Mircea, <i>Istoria Bisericii Ortodoxe Române</i>, vol. I, II, Iași, ed. a III-a, 2004, 2006. 7. Păcurariu Mircea, <i>Tiparul în Biserica Ortodoxă Română</i>, Editura Andreiana, Sibiu, 2016. 8. Pop Ioan Aurel și colaboratorii, <i>Istoria Transilvaniei</i>, vol. I și II, Cluj-Napoca, 2003. 9. Popescu Niculae M., <i>Preoți de mir adormiți în Domnul</i>, București, 1942; ed. a II-a, București, 2002. 10. Popescu-Vâlcea G., <i>Miniatura românească</i>, București, 1981. 11. Streza Laurențiu, Păcurariu Mircea, Tăvală Emanuel (coordonatori), <i>Litere vii. Tiparul în Biserica Ortodoxă Română – între misiune și necesitate</i>, Editura Andreiana și Editura Astra Museum, Sibiu, 2016.		
8.2 Seminar / laborator	Metode de predare	Observații
1-2. Elemente specifice ale vechiului monahism românesc	Dialog, analiza cursului, lucrări de seminar, dezbateri.	2 ore fizice
3-4. Scriitori bisericești și teologi străromâni	Dialog, analiza cursului, lucrări de seminar, dezbateri.	2 ore fizice
5-6. Elemente de artă bisericească daco-romană și străromână în mileniul I	Dialog, analiza cursului, lucrări de seminar, dezbateri.	2 ore fizice
7-8. Arheologie creștină în Moldova și Țara Românească până în sec. al X-lea	Dialog, analiza cursului, lucrări de seminar, dezbateri.	2 ore fizice
9-10. Arheologie creștină în Transilvania și Banat până în sec. al X-lea	Dialog, analiza cursului, lucrări de seminar, dezbateri.	2 ore fizice
11-12. Spiritualitate creștină în Dobrogea și Țara Românească în a doua jumătate a mileniului I și prima jumătate a mileniului al II-lea	Dialog, analiza cursului, lucrări de seminar, dezbateri.	2 ore fizice
13-14. Spiritualitate creștină în Moldova și Transilvania în a doua jumătate a mileniului I și prima jumătate a mileniului al II-lea	Dialog, analiza cursului, lucrări de seminar, dezbateri.	2 ore fizice
Bibliografie 1. Armbruster A, <i>Romanitatea românilor. Istoria unei idei</i>, București, 1972. 2. Coman Ioan G., <i>Scriitori bisericești din epoca străromână</i>, București, 1979.		

3. Moraru Alexandru, *Câteva aspecte din influențele isihasmului asupra vieții bisericești din Transilvania până în veacul al XIX-lea*, în vol. „Teologie și cultură Transilvană în contextul spiritualității europene în sec. XVI-XIX”, Cluj-Napoca, 1999, p. 40.
4. Păcurariu Mircea, *Istoria Bisericii Ortodoxe Române*, vol. I, II, Iași, ed. a III-a, 2004, 2006.
5. Popescu Emilian, *Inscripțiile grecești și latine din secolele IV-XIII descoperite în România*, București, 1976.

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

- În vederea stabilirii conținuturilor cursurilor și a alegerii metodelor de predare/învățare, titularii disciplinei au ținut seama de faptul că potențialii angajatori din domeniu au nevoie de absolvenți cu o bună pregătire practică și teoretică.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Evaluare finală	Evaluare frontală/scrisă pe baza unui subiect format din 3 sau 4 puncte	70%
10.5 Seminar/laborator	Verificare pe parcurs		
	- Activitate la seminar	Elaborarea unei lucrări caracteristice cercetării și redactării științifice	20%
		Implicare în dezbateri	10%
10.6 Standard minim de performanță			
• Parcurgerea cursului semestrial, cu bibliografia adiacentă.			

11. Etichete ODD (Obiective de Dezvoltare Durabilă / Sustainable Development Goals)²

Nu se aplică

Data completării:
04.04.2025

Semnătura titularului de curs

P. Cosmuleț

Semnătura titularului de seminar

P. Cosmuleț

Data avizării în departament:
17.04.2025

Semnătura directorului de departament

Dr. Implet

² Păstrați doar etichetele care, în conformitate cu [Procedura de aplicare a etichetelor ODD în procesul academic](#), se potrivesc disciplinei și ștergeți-le pe celelalte, inclusiv eticheta generală pentru Dezvoltare durabilă - dacă nu se aplică. Dacă nicio etichetă nu descrie disciplina, ștergeți-le pe toate și scrieți "Nu se aplică".